

DOMOVINA

Uvodništvo
je na Nihilistovski cesti št. 3. — Dopolne blagovestne bran-ke, rokopisi se ne vračajo.

Redna izdaja na teden, vsak ponedeljek, srede in petek ter velja za Avstrijo in Slovenijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krona. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 9 kron 50 vis. Načinoma se pošilja upravičeno, plačuje se vsakej.

Za tiskarstvo
se plačuje od vsake petil-trine po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje tiskarstvo in mnogokratno inseriranje zmanj popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Mariborske Slovenke.

Zivljenje poleg Nemcev, zlasti v go-
boji v tujem duhu nas je odtujila
slovenskim legam in navadam, ki so
kaj značilne za oni del slovenske in-
teligence, ki se je izobrazil v sloven-
skem duhu in ki ni prišel mnogo v
dotiko s tujim rodom. Zivljenje med
Nemci je oplenilo mariborsko sloven-
stvo je marsičkoma, vzel mu je jezik,
istrigalo mu srce in ljubezen do slo-
venskega roda, do rodne grude. Nem-
ške ljudske šole, v katere mora za-
hajati naša mladina radi pomanjkanja
slovenskih, nemške strokovne in srednje
šole (kar dvoje nemških zenskih učil-
išč, na kateri so navezane naša
dekleta, ker se slovenskim področjem
še do danes ni vživelo napisati slo-
venskih stihov kajig), nemška gospo-
dinjska šola in kar je še šol, katere
posejajo naše mladenke, podpirajo kaj
istinsko raznarodenje slovenskega ele-
menta ter nezavestno močno narščanje
števila nemščak.

Prijatelji smo srečno do dobe,
ko zapusti dekle šolsko klopi, ko nameri
prve herake med svet. Začne se doba
„samozobrazbe“ v življenja smislu, ki
pa je, seve, popolnoma odvisna od
okolice, ki obdaja slovensko mladenko.
Promenade, koncerti, po nekod gledišča,
pleši — to vse se vrsti kakor se vrste
trke v abecedi, vsaka ob svojem čast.
Sporedno s tem pa se gradi tudi ne-
kopihi zid med takoravno inteligenco in
med revnejšimi dekleti — kot verna
posledica naših socijalnih nedo-
stakov in pomanjkanja prave iz-
obrazbe.

To je nekako mišlj, pod čegar
vplivom doraste mladenka, to je živ-

ljenje, ki ga pretve mariborske Slo-
venke. Da ne morejo biti narodne, je
umevno!

Delo za narod? Tega ne more
nikdo zahtevati od sedanjih maribo-
rskih Slovenk, kakor se je to zgodilo
svoje dni v „Domovini“. Delovati za
narodovo probajo more le ženstvo kul-
turno visoko stojeteja, zavedajoča se
naroda. Kjer pa niti moške in to kakor
pri nas v Mariboru niti Slovenci z
„akademsko izobrazbo“ ne razumejo
narodnega delovanja, tam od Slovenk
pač ne moremo zahtevati ničesar. Ma-
riborke Slovenke so takšne, kakor jih
je vzgojila nemška šola in družba, ki
jih je nadalje izobrazila; drugače ne
morejo biti, kajti samozobrazba jim
je neznan.

Navajati Slovenke k samovzgoji,
tega mariborski Slovenci niso znali.
Vzgojeni v duhu srednjeveškega ve-
stevstva, so se jim dobrikali pe stari
modi, kaj drugega niso znali, saj je
saj samim ta točka vzgoje malo da ne
dočela tuja. Zabaravali so jih z nesla-
snimi dovpti, nesmiselnimi frazami in
s prisiljenimi pokloni. Tako so reševali
in še rešujejo svojo kavalirsko čast?
Misleč, naj skrbi dobra žena le za
kuhinjo in gospodinjstvo ji je zabla-
njeval mož pot do delovnega napredka,
pot v javnost. Prepričan je bil, da je
nepotrebno, da, celo škodljivo, če se
žena briga za slovensko javnost, za
slovenski narod njega kulturno in po-
litično življenje, kakoma povprečna
roditeljica je dovolj, če prevzame nje-
gova žena vlogo natakarike pri na-
rodnih veseljih ter se tako „frtjuje“,
za splojni blagor in tako deluje za
milil narod.

A to se nam je kruto maščevalo

leto za letom, da, se že maščuje! Slo-
venska mati ne zavedajoča se svojih
dolžnostij do naroda, ne ve, čemu naj
bi se neki učili njeni otroci jezika, ki
ga v Mariboru itak nimajo posebno v
čistih, se oprosti okor, pošlje otroke
v nemške šole. In ta deca lomi le še
za silo rodni jezik, četudi je še ostala
tspatna lakrica slovenskega roditelja
v mladih prsih. Da bi slednji kdaj
vzgojili svojo dečo v slovenskem duhu,
je skoraj nemogoče, kaj le v Ma-
riboru, kjer ima pri slabo razvitem
slovenskem družabnem življenju nemški
šivrel na razvoj posameznega Slovenca
posamezno Slovenko neverjeten vpliv.
Pa kako se naj njih potomci še čustjo
Slovence, ko jim je slovenski jezik že
dočela taj!

Ta proces se vrši že dolgo, dolgo
v mariborskem Slovenstvu, na njem
temelji skoraj celo mariborsko nemstvo.
Še-li mar se postavimo kmalu v bran?
Kdaj bo neki izpoznal Slovenec v tej
obmejni postojanki, da je njegova dol-
žnost, vzgojiti si narodno, zavedno
ženstvo, saj bo le na tem pota mogoče si
obraniti mladino slovensko.

84. občni zbor c. kr. kme- tijske družbe štajerske.

II.

V četrtak, 4. t. m. so se posveto-
vanje nadaljevali. Radi pičlega pro-
stora omenjam le najvažnejše zadeve.

Poljedelski shodi. Podružnica za
Gradec in okolico predlaga, da se
skliče letos v jeseni v Gradcu velik
shod vseh štaj poljedelcev, na katerem
bi se naj obravnavala najvažnejša po-
jedelarska vprašanja. Železnice bi naj
dovolile 50 odstotno znižanje cen za

vozne listke. — Sentiljska podružnica
predlaga celo shod vseh avstrijskih po-
jedelcev. Na tem shodu bi se naj pre-
reševalo vprašanje, ne bi li kazalo
skleniti postavo, da se mora vsak
kmet pridružiti kmetki strokovni orga-
nizaciji. Opolčanec Maldeghem je o
tej priliki govoril proti strankarstvu
med kmetičim ljudstvom in izražaljen
gospodarskega gibanja v polit-stran-
karske namene. Oba predloga sta se
sprejela.

Vinogradništvo. Podružnice v Št.
Ilja, Ljupnici, Ljutomeru, Mariboru, na
Višni in dr. so zahtevale cenejšo do-
havo modre gvilice. Naj bi se ustano-
vila za kmeta stalna cena v najvišjem
znesku 50 do 60 vin. za kg, kar bi
bilo več, saj bi doplačala dežela ali
država. Podružnica v Mariboru je zahteva-
la, naj postanejo vinogradi, v katerih
se je opazila trtna nič takoj ali
pa vsaj v naslednjem letu davka prosti.
Podružnica v Cmurku je zahtevala,
naj se prodajajo amerikanke trte in
detelnih trtic po 19 K za sto komadov.
Vsi predlogi so bili sprejeti.

Ljudska šola in poštince. Po-
državnice v Knittelfeldu, Pürggu in
Voltsbergu so zahtevale, naj bodo po-
štince jeseni, kakor so bile poprej in
saj se naredba, ki določa poštince od
15. jul. do 15. septembra, razveljavlj.
Predlog se je sprejel. (Ker je naredba
ministerijskna, se pred 5 leti ne da nič
doseči. Op. p.)

Za zimeke kmetijske tečajje sta se
zavzemali podružnici v Hartbergu in
Ijubnem na Zg. Št.

Žitvorozja. Sprejel se je predlog
podružnice v Hartbergu, katere je zahteva-
vala naj se podpirajo tudi one biko-
rejske zadruge, ki podpirajo ročno vzhod-

LISTEK.

Diogen.

Hrvatski epizod Avgusta Škoca, prevedel — u-j —
(Dolaj)

„To ni fitna pogodba, to je be-
navno pismo, s katerem se odloga prein-
kovašni sod proti stotniku Pakiču za
leto dni in se mu dovoljuje, da sme
iti kamor hoče.“

„Mon Dieu“, (moj Bog) vsklikne
Terezija, kakor da je v zadrugi, „glejte
neumnost, zametanja sem pismo.“

„Kako pa pride to pismo v vaše
roke?“

„Brikone sem ga prinesla iz Po-
šana.“

„A kdo je to dosegel?“

„Jaz.“

„Vi?“

„Da, No, ne razumem kako, da
Vas je stvar tako pretresla? Kaj vam

je na Pakičevi zadevi?“

„Meni, gročica, meni? Toda ne,
gročica, to je šala, fina pretreza, ta
fitna kupčija je šala, komedija.“

„Komedija? Kavalir!“

„Da, ker sem jaz varuh in prvi
prijatelj mladega Pakiča. Njegova usoda
briga mene kakor moja lastna.“

„Ah! Vi?“ začudi se navidezno
gročica. „Prav dobro, prav dobro! Ta
slučajna pomota je obrodila dober sad“,
tlesne Terezija z rokama.

„Res slučajna?“ vpraša Janković
in pogleda ostro gročico.

„Parole d'honneur, chevalier!
(častna beseda, kavalir), Pakič stani
pri polku mojega mola, poznam ga
izza vav v Ptuj.“

„Vem.“

„E, glejte. Mladenič je priden.
Junak. Slišala sem o njegovi nezgodi.
Potolkel je Nemca, ki je žali gospo-
dične. Nemcev ne morem videti. Bilo
mi je žal. Prosila sem bana. „Voiš taut!“

„Da, da.“ pravi kavalir, „toda...“

„Vi mu izročite to pismo: hotela
sem mu ga podati, a sedaj je izkaz
ugodna priložnost.“

„Toda mladenič ni rešen iz nez-
gode. Samo odgojena je. Zakaj ni to
polpna oprostitve?“

„Hu“, pravi gročica, „čudni ste.
Potolčen stotnik ima mnogo vplivnih
rodin. In Klefeld?“

„Klefeld?“

„Dosegla bi popoln uspeh, toda
pravim vam: Klefeld, Ti Neme! Umiri-
rite se. Pomislite! Odložena je zadeva
za leto dni! Po enem letu se kaj ta-
cega pozabi. In v najslabšem slučaju
ima mladi stotnik čas prodati svoje
imejce in pobegniti v Benetke. Toda“,
pravi Terezija, „jaz mi prihranim to
pot v Benetke. Ne bojte se. Izročite
me pismo. Upam, da ga vidim. Spom-
nite ga ptajskega šopka.“

„Gročica, vi ste plemenita dekla!“

reče Janković in poljni Terezijino

roko. Mladenič se vam vseskorj zah-
vali, toda še prej se vam zahvalju-
jem jaz.“

„A naša fitna pogodba velja“,
nasmešno se lokavo žena.

„Seveda gročica, škoda, večna
škoda, da se ne posvetite politik.“

„Zakaj?“

„Osvramotili bi stareinstvo be-
neške ljudovlade.“

„Nikakor ne.“

„Zakaj torej ta beseda?“

„Benetki starešine so vrstji di-
plomati, vi pa bi bili angeljski.“

„Kavalir! Kavalir!“ pravi koletno
gročica in ga vdari rahlo s pahljajo
po roki. „Au revoir! Adieu! (Na svi-
denje! Zbogom!) Izročite stotniku
pismo!“

„Storim! A seveda naj me zamol-
čijo pismonoka.“

„Zakaj?“

ajlejtaj, rizište govuje živine. — Oklonila sta se predloga šentiljke in hartberke podružnice, naj bi se od-
dajali plemenski pujski zopet po 20,
ne pa po 30 K. — Dvoje vzrejališč
za salnatske kokosi postavljaj glavni
odbor družbe bližje Lipnice. Jedno
vzrejališče bližje poskusni ustanoviti
potom zastrag. Tudi se bodo prirejale
tam majhne okrajne razstave za to
pasmo kuretine, in sicer v salnatah
in lasniški dolini, na katerih se bodo
delila darila za najlepše živali. (Na
Sp. Stajerje malodane nikdo ne misli
na umno perutinarstvo!)

Medijeracije (pobeljave, n. pr.
travnikov). Podružnica v Louči (D.
Landsberg) je predlagala, naj se vidi-
število uradnikov pri delnicokulturnem
uražu v Gradcu, da bo močje ogoditi
vedno številčnim letnjim posameznikom
in občin po ureditvi potokov, osme-
vanja travnikov itd. Predlog se je
sprejel. Istotako predlog statinske po-
družnice, da bi se omoval poseben de-
leni zakon glede ureditve potokov,
vzdrževanja jezov itd., ozir. da bi se
strojce izvajal se obstoječi zakon. Ve-
likonedska podružnica je predlagala
naj bi država podpirala ureditev po-
tokov. Se je sprejelo.

Gosudarstvo. Sprejel se je predlog
mariborske podružnice, da bi se naj
gledalo na to, da bi se na Pohorju
gorstva postava natančneje sploj-
vala. Dvoraj svetnik Hammer-Pargalt
je odgovoril na to, da to ni lahko
močje, ker vladaj manjka pripravnih
uradnikov. Radi tega je poljedeljsko
ministrstvo določilo 53.000 K za po-
možitev gosdarskih pomožnih urad-
nikov.

Politični pregled.

Domače dežele.

Dalmatinski odbor poljedeljskega
sveta je imel pod predsedstvom pre-
sednika deželnega zbora dalmatinskega
g. dr. Ivčevića sede, katere so je ude-
ležili tudi poljedeljski minister grof
Auerberg, sekcijski načelnik Zaleski
in vsi strokovni referenti ministrstva.
Ti so najprej razložili delavni program
vlaste za Dalmacijo. Sprejeto se bile
po temeljiti razpravi točke o pogodu-
vanju, o pospejevanju vinogradništva,
kletarstva, sadjarstva, vrtnarstva in
rudarstva. Poročevalcem za plesnu
poljedeljskega sveta je bil imenovan
bivši posl. Povše.

Za poravnajo oljčnih nasadov in
pridelovanje boljšeje olja se je na-
kazalo dalmatinski deželni vladaj 70.000
kron, da in te svote plačajo nagrado
za štejeje vrste olja in za pospejevanje
eksporta dalmatinskega olja. Nakazalo
se je nadalje 80.000 K, za zakupovanje

poljedeljskih strojev, smetnih gnojil, za
pospejevanje pridelovanja krme, žita,
zelenjave, detetje itd. kakor tudi za
snovanje poskusnih in vzornih njiv.

Na Moravkem sta se pogodili
napredna in ljudska stranka, kateri
pobjedi združeni v volilni boj.

Staročehi, klerikalci, agrarci in
en del Mladočeške stranke so sklenile
podobno zvezo za volilno dobro.

Zveza moravskega učiteljskega vseh
kategorij (visokih, srednjih, mešč. in
ljudskih šol) je izdala proglaš, v ka-
terem poziva vse svoje člane, naj se
v bodočih državnozbornih volitvah
postavijo vedno odločno proti kleri-
kalnim kandidatom; to mora vsak
učitelj storiti iz narodno političnih,
kulturnih in stanovskih obzirov, kajti
vsaka stranka nam je bližja in manj
nevarna nego internacionalni klerika-
lizem. Proglaš končuje z besedami:
„Tovariši, pomislite, da boreč se za
politični napredek, se borite za naj-
dražje dobro učitelja; za njega osebno
prostolet in za prostost šole.“

Pogajanja z Ogrsko se nadaljujejo
na Dunaju, kemor so prišli te dni
ogrski ministri in strokovni referenti.
Iščajo novo formulo, po kateri bi rešili
tudi vprašanje. Kossoth predlaga, naj se
pogodba sklene samo do 1917. l. naj
pa ob enem obe vladi še sedaj izjavite,
da bodo 1917. l. v rešnici postavljene
carinske meje med obema državama.

Na Hrvaškem se pripravljajo,
kakor se zdi, važne spremene v poli-
tičnem življenju. Za kalisimi se ne-
umorno deluje, vse pa tako tajno in
krivostno, da vzbuja sam in celo
vrsto čudnih vesti in kombinacij. Trdo-
vrstno se vzdržuje vest, da vlada na-
merava sabor razpustiti, ker menj, da
so razmere med saborskimi strankami
tako malo zanesljive, da ne dajejo
nikakve jamstva za uspešno, pozitivno
delo. Ob enem se trostijo vesti, da od-
stopi tudi ban Pejačević in hrvatski
minister Josipović. Kandidat na čelo
ali drugo teh dveh mest je baje grof
Teodor Bathyanj, kateri je v „Slobodi“
priročil se nekoliko člankov o „potrebi
kooperacije jetnih Slovancev in Ma-
đarov.“ V teh člankih okuza dokazati
naklonjenost Mađarov do svojih „bra-
tov“ Hrvatov s tem, da tudi Mađari
zastavljajo združitev Dalmacije s Hrvat-
sko. To ni pa nič novega in še državo
ni dokaz, da bi bil grof Bathyanj kot
hrvatski minister ali ban trojejni
kraljevine pravi mož na pravem mestu
in da bi v rešnici imel količjak smisla
za gosdarske, politične in kulturne
potrebe hrvaškega naroda.

Vnanje države.

— Rusija. V čumi je državni
pročelnik na dvornem redu. Ferđorov
(kadet) je v svojem govoru dejal, da

soglasja s šin. ministrom, da je uspešno
posvetovanje o pročelniku samo v od-
skotje močje, ter da mora biti to po-
svetovanje mirno in stvarno in prosto
vseh strankarskih, političnih namerov.
Govornik pravi, da ni močje zahtevati
od sedanjega kabineta preveč, ker dela
še samo dve leti v čisto novih raz-
merah in je prevzel dodajno žalostne
in razbite ruske pročitve. Rusija ne
more omejitj svojih indastov. Nije edin
cilj mora biti, da bi povečala produk-
tivno moč države. Govornik očita vladi,
da so izdatki v podporo in razvoj pro-
duktivnih možj deleže naravnost ne-
znatni, nasproti temu pa izdatki za
orožništvo in policijo neprestano ra-
stajo. Govornik je še šin. min. Kokovcev
ter se branil proti napadom soc. demo-
kratov. Na to je bil sprejet predlog,
da se državni pročelnik izroči proračun-
skemu odseku.

— Srbija. Skupščina je bila 9. t.
m. s kraljevim reskriptom odgođena do
9. junija. Pašićeva vlada si ni mogla
drugace pomagati proti obstrukciji
mladoradikalcev, vender je pa v silni
zadregi, ker je provizorij državnega
proračuna dovoljeje samo do konca t.
m. ter navstane potem abnormalno raz-
merje v državnem gospodarstvu, kar
bode imelo za delo in vlado slabe
posledice. Vlada sicer lahko prođiše
proračunski provizorij državnemu svetu
v odobrenje, pa tudi to je proti srbski
državni stvari — in bode dalja s tem
opoziciji samo novo orožje proti sebi.

— Prusija. Pruska vlada pri-
pravljaj nove protipoljske predloge,
katere predloži deželnemu zboru v
prihodnjem zasedanju. „Ber. Tagblatt“
piše: „Misel, uvesti pravo razlastitve
glede poljskih zemljišč je pala, ker se
pruski konservativci boje, da bi pale
cene zemljišč, katere so baš vedno
dosedanje protipoljske politike v rđodni
Prusiji poskočile nesnavdno visoko.
Državi ne ostane torej drugaga, ako
hoče kaj skreniti proti Poljakom, kakor
da inšta zakon, s katerim se prepove-
duje prodajati Poljakom zemljišča, ali
pa zakon, s katerim si država pridržaje
predkupno pravico. Prvi plan, državne
prepovedi — nalieta in opozicijo agrar-
cev, ker bi ta prepoved, ako se izvede,
potlačila cene zemljišč sploh, (torej
tudi nemških). Poleg tega bi vzbudil
tak zakon opozicijo drugih strank, ker
uničaje lastninsko pravico državljanov,
mođ Poljaki bi pa samo razmetali na-
rodno navdajeenje in ogorčenje, niti ne
gleda na to, da bi nemški lastniki v
Ostmarki delili s Poljaki enako usodo.
Ako se uvede predkupna pravica na
korist države, bi to imelo še neprijet-
nejše gosdarske posledice: Država bi
morala, ako bi hotela svojo predkupno
pravico izkoristiti, plačevati še višje
cene nego so sedanje, ker bi tržne

cene fingirali, samo da bi se z državnim
denarjem čim najolj okoristili. Denar
bi pa dobivali večinoma je Poljaki,
kateri bi se s svojimi tako pomnoženim
kapitalom naseljevali po mestih, ter
delali nemškim obrtnikom, trgovcem in
industrijalcem konkurenco.“

Tako se bodo Prusi kmalo prepri-
čali, da se tudi še s tako brutalno
brezobzirnostjo ne da kar tako lahko
oropati celoga naroda svojega imetja
in rodne zemlje.

Dopisi.

Shod v Montinjah. Seter,
katero sejata „Slov. Gospodar“ in
dr. Koročičevi križankosocijalni kurzi
v Mariboru, gre bojno v klasje. To se
je samo videlo na tem shodu, čegar
jenica stran, to se pravi govorenje
in obnašanje pristave „Km. zveze“,
je zanimiveje kot vsel pojav, da se
storilo tudi takaj kmečko ljudstvo prvi
korak do slobodnega, samostojnega
političnega mišljenja.

„Za dopolnje so zasledili pristavi
„Km. zv.“, ponajveč in šmarke oklice
pod vodstvom nekoga Stoklasa, kateri
je nosil cel letnik „Nar. lista“ s seboj
in Copja, predsednika „Kat. israh.
društva“ v Šmarja gostilniške prostore
pri Smeču, kar so mislili, da se bo v
njih vršil napovedani volilni shod ne-
odvisnih kmetov. Videlo se je, da so
bili dobro organizirani in primerno
počeni, kako naj se vedejo na shodu.
Omenjeni Stoklas je prostodolno priznal,
da so prišli „na povelje“. Prišlo je do
burnih klicer „Živijo dr. Koročec“, ko
so ugledali dolga zastopalka „Nar.
str.“ iz Celja, katere so začeli takoj
z besedami napadati. Ako dostavim,
da so razni mođje klicali (vedelo se
je že, da bo najprej proglašena Zar-
manova kandidatura). „Bronerica bode
proglašila!“, „Liberalca!“, „Frazanosa!“,
„Stramota za nje, da so krčeni!“ „Ka-
toliškega hudiča bode volili“, so
menili, dokazal svojo trditve, da še
gre „Gospodarjeva“ in kršč. soc. seter
v klasje. Priznan in star je še latinski
rek „Lectorem unius libri timeo“
(bojim se bralca ene knjige) ali še
bolj se je vrednohati, ako čitajo nali
ljudje samo „Sl. Gospodarja“. Vidi se,
da nali dahovčtini ni do ljubezni je
krščanskega mišljenja med prebival-
stvom, temveč samo do lastne mođi.
Kajti čemu bi drugace trpela, da baj-
skajo njeni časopisni farane, „Šuhrove
otroke“ drug zoper drugaega čeravno
se vsi kristjani? Čemu bi trpela, da
pravijo pristavi „Km. zv.“, ki grede v
volilni boj zoper lastnega brata, op-
trpina za kakoga, osebno jim se-
nanega dahovčtina, da grede v boj s
„sveto vero“? Ljudstvo na ta način
fanatizirati, bajkati in begati, je grede

„Ker — ker — vas Bog ni ustvaril
na zemlji.“

„Menda v peklu?“

„Kraj svojega prestola. Bila mi je
čast!“ pokloni se Janković in odide.

X.

„Zahvalim se. Reče mi, naj sedem
k njej. Primo me za roko, pogleda me
o očli. Zavrela mi je krč. Magnificel!
Vprašam vas, ali sem strahopetnež?
Pevaje sem drvil pred belgijske topove,
pevaje jemal sovražnikom sastave. Toda
ta žena...“

„Naprej!“

„Naprej? Kaj naj govornik! Go-
vorila je tako nežno, tako rahlo.“

„Kaj?“

„Zakaj da me je rešila. Da sem
jaz hrvaški junak, Hrvat da so še
od nekđaj junaki. Da je ta zemlja
lepa, toda nesrečna. Da jej Dunaj
grabi svobodo. Da potrebuje rešnih
brantčijev, a tak da sem jaz. Govorila

je vedno romaje in živahnje mi sti-
kala roko in...“

„In?“ vpraša Janković plašo.

„Moral sem ji prisesti.“

„Čemu? Zakaj?“

„Da bom vedno branil pravice
svoje domovine proti spletkam in...“

„In?“

„In da mi pove ona natančneje
kako.“

„Kodaj? Kje?“

„Zvečer na njenem vrta pri Sv.
Zaveru, kamor me je povabila.“

„Na večerjo?“

„Mislim.“

„Janko!“ kliče Janković. Sluga
vstopi.

„Milostljivi ukazujete?“

„Zvečer naj se pripravi konj mla-
dega gospoda. Si ališal? Pođji.“ Sluga
odide.

XI.

Vsakdo se je čudil. Stotnik Belizar

je bil pri belem danu v pa-
radni obliki k svojem polkovniku na
obisk. In govorilo se je, da bo ustroj-
ljen. Kdo za bojno volje je pa spet to
napravil? Šel je vesel tja in vrtil se
vesel. Toda grofa Adama ni v Zagrebu,
v Bakru je. Mođ Bog! Mođ Bog! Go-
spodi je dovoljeno vse — tudi človeka
umortiti. Belizar pride čimov in stopi
v kabinet. Na pragu porođeti. Pri nje-
govu mizi je sedel Janković in se igral
s šopkom rudečih čretic.

„Belizar, zarudeč si! Zakaj?“

ključe mu nasproti Janković.

„Milostljivi gospodi!“ zajecija stot-
nik, a Janković zamahne mu s šopkom
rekoč: „Pridi semkaj pred mene!“

Stotnik se približa.

„Grofica je bila sama, ne da?“

Belizar prikim.

„Je li lepa, kaj?“

„Ah, da!“ vzdihne Belizar.

„Nesrečnej.“ pravi Janković in

plane kvišku, „ingubil si glavo.“

„Zanesljivo.“

„Ti si otrok. Ah, kaj praviš?“

„Kako da se bi?“

„Zadnji čas je, da se oženim. Kaj
je bilo? Povej!“

„Prisel sem in se poklonil. Ah,
najslavnjejši slikar je mašal!“

„Dalje! Dalje! Želim same po-
ročilo brez vakilov in pesniških figur.“

„Belizar, pravi Janković in dvigne
šopek, ali poznal to?“

„Poznam, zarudeči mladenič.“

„Čegavo je?“

„Ne vem.“

„Belizar! Pred groficeo večerje
povej s menoj v kapacinsko čerkev
k večernicam.“

„Jaz? K kapacincem k večernicam?
Zakaj pa?“

„Ker jaz hočem,“ reče strogo
Janković.

(Dolje — dođaj!) 10

nekratkano početje — oni pa, ki so za to dolžno odgovorni, so brezvratni bujčaki.

Med tem so se zbirali volilci od vseh strani znanj hiše, na cesti in na vrtu. Veliko veselje in navdušenje je zavladalo, ko je prišlo v vlakom veliko število Rogoščanov. Po eni uri je otvoril zborovanje nadležitelj in posestnik Strmeček ter še enkrat poudaril važnost zborovanja, časi je bil že po plakatih man. Njegovim invajzjem o laži-kmečki zvezi ter o nutolecevanju imenih voditeljev in njih glasila, ki imenja vsakogar, kdor ni za duhovniškega kandidata, brezverca, je ljudstvo živahno pritrjevalo. Nato so se izvolili v predsedstvo gg. "os. Kregar, posestnik v Šempetru, Al. Bat, župan v Kostivnici in Janez Turmeček, župan v Vrčankah. Med volitvijo predsedstva so bili klerikalni mirni; še le po izvolitvi se je eden njihovih volj spomnil, da mu je bilo naročeno predlagati v predsedstvo g. župana Debelaka od Sv. Trojice in je začel razgrajati, naj se zopet glasuje in da predlaga Debelaka predsednikom. Vdignil se je g. Kregar hrud in truš v onem kota, kjer so stali klerikalci, ki je še narazljal, ko je predlagal g. Hrnarca, posestnik, kmečkimi kandidatom za državni zbor v Vinka Žarmana, kmeta in posestnika pri Slatinji. Nastalo je nepopisno navdušenje; ljudje so dvignili klobake v zrak in klicali "Z živo Žurman!" Seveda Korošičevi pristavi niso mirovali. Slišali so se klici: "Le dr. Korošec ima srce za kmeta!" "Liberalci in ves register Gospodarjev povsek je letel na Žarmana.

Na to je hotel g. Žurman govoriti, pa klerikalni razgrajati so tako vpili "živjo Korošec", "doli z Žarmanom", "pufaj Žurman" itd. da se ni silnila ni beseda. Zato je skakal g. dr. Kukovec ljudi pomiriti: "Dejal jim je, da so sicer oni že postavili kandidata, da pa morajo poznati toliko dostojnosti in poštenja, da dajo svobodno besedo tudi onim svojim rojakom, ki niso utega političnega miljenja ter si hočejo postaviti svojega kmečkega kandidata. (Nemir in klici).

Ker so bili oni ljudje nahujskani in odločni, da motijo na vsak način zborovanje, je moral dr. Kukovec poseči po drugih sredstvih in ljudi resno opozoriti na kazenske posledice njihovega postopanja. Sicer niti to ne bi izdale, da nista mimo prvila orožnika, katera sta takoj s svojimi prihodom skrotila razburjene, deloma pijane nesmirne.

Še le sedaj je mogel g. Žurman razvijati svoj program. O tem omejan je najvažneje. V narodnostnem vprašanju je obljubil, da bo zmiraj hodil s slovenskimi in slovenskimi poslanci, v gospodarstvu pa se bo pridružel vsem onim, ki zastopajo kmečki program. Govoril je na to o konverziji dolgov, o starostnem zavarovanju km. delavcev kakor tudi o zavarovanju istih v slučajih bolezni in onemoglosti, nadalje o najni potrebi spremembe postave o kulnih boleznih, o potrebi izdatnega drž. sklada proti njim, o delni odpravi zemlj. davka in o dveh letih vojaški službi. G. Žurman je govoril po domače, lahko razumljivo. Zato so stihili celo kritiki "Km. zv." in razen nekaj nepopolnobjljivih Slavlov (kakih 50) so postali vsi Pavli in navdušeno pritrjevali kandidata!

Na to je govoril še g. dr. Kukovec k vprašanju: "Kdo bodi naš kmečki poslanec?" Kazal je na veseli pojav, da so postali naši neodvisni kmetje se toliko politično samostojni, da so si postavili v še starih spopadkih volin. okr. svoje kandidata, kmete iz svoje arede. Sedaj se je zgodilo to tudi v tem volilnem okraju. Kajti kaj je treba

tujega duhovnika v tem okraju, kateri je eden najvrednejših na Sp. Štajerski in potrebuje poslanca, kateri ga dobro pozna in tudi njegove potrebe, kateri živi v vedni dotiki z ljudstvom.

Kajki bi moral biti ravno dr. Korošec v tem okraju poslanec? Menja zato, ker ga ne marajo njegovi rojaki, kakor se je pokazalo to pred petimi leti pri deželnozbornih volitvah, pri katerih je dobil doma cele 4 glase? Ako je bil za one kraje, kjer je doma, katere gotovo bolje pozna, ako je bil svojim rojakom preslah, čema bi ga volili ravno Rogoščani, Šmarčani in Korjani? Dr. Korošec je tudi kaj nestalen človek. Še nedolgo tega je pisal g. Žurman v pismu "Ljubi prijatelj" in "Km. zv." ga je volila celo v okr. odbor. In glejte čudo: danes in odlej naprej bo pisal v "Sl. G." kar najostreje zoper njega, imenoval ga bo brezverca — zoper njega bo delovala "Km. zv.", katere odborniki je bil — to pa vse radi tega, ker bo kandidiral na ljudsko voljo proti dr. Korošču. Klici: "Dr. Korošec ne bo nikoli izvoljen", "ne bo nikoli poslanec" itd.

G. Žurman je izjavil še, da je proti svobodni šoli in razporoki* ter da hoče delati za uravnavo Šole in za teženico Rogošč-Bredice.

G. Sternšek je pojasnjeval takolimenovani nerazdeljeni penk in govoril o "kmetu dr. Korošču." Ako si kupi dr. Korošec v okraju posestvo in ostane na njem nekaj let kot posestnik, da bo sam spoznal gospodarstvo, potem naj pride kot kandidat, morda ga izvolijo. (Odobrovanje).

Za kandidatoro g. Žarmana je govoril tudi kostivniški župan, g. Bat. Omenil je sarkastično, da je "Kmečki zvez" vsak liberalci, kdor se res poteguje in dela za kmeta, kdor hoče imeti kmeta za zastopnika. Klici: "Lepa kmečka zveza!"

Govorili so še gg. Vidvaj, krojaški mojster iz Slatinice, soc. demokrat, Strmeček, Cofl, Bat, Kulec, dr. Kukovec in Kregar. Gg. Strmeček in dr. Kukovec sta zlasti razlagala postopanje pri agitaciji in pri volitvi sami. G. Cofl je hotel nekaj povedati o dr. Korošču, pa ni mogel, ker je nastal velik hrup, katerega ni mogel pomiriti g. predsednik.

Enoglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se protestira proti temu, da se vsiljuje tem trem okrajem za kandidata nepoznanega duhovnika dr. Korošca in se volilci soglasno izjavljajo za kandidatoro g. Žarmana ter najodločneje protestirajo proti zlorabi pritnice in spovednice v agitacijske namene. Vprašalo se je zborovalce, katerih je bilo do 800, koliko jih je poznalo dr. Korošca? In oglašilo se jih je le nekaj, pa še tem so zborovalci očitili, da ne govorje resnice.

Kako krbe voditelji "Km. zv." za izobrazbo ljudstva, kaže to, da so zasejali, oz. vagnili med njim tako soravstvo do šole in učiteljev, da se mora vsak izobražen človek strahoma vprašati: kam vede to soravstvo? Komu koristi? Odgovorost za to nosijo voditelji "Km. zv.", posledice pa boče nosilo falibog ljudstvo samo.

* To sta glavni točki klerikalnega programa, edino za se boče klerikalci s svo vemo in energijo potegovali. Si li stopnja v tem okraju dva kleri vna kandidata spoznati? Op. uređ.

iz Ljubljane. Najzanimivejši pojav in ljubljanski javnosti je bil shod narodno-napredne stranke v nedeljo, dne 7. t. m. Toliko re-ostli, odkritosti in jasnosti se ne silo imala na političnem shodu katere k "ranke. Prost

* Za izvajanja v tem ošila prepisano vse odgovornost g. deželni. Op. uređ.

vsake privlačne fraze, vsacega podkna stlepača demagogije, je elektrikalni govor kandidata-župana Ivana Hribarja mnogobrojno izbrano občinstvo, saj je pa bil jasna a strogo dostojna kritika njegovih političnih nasprotnikov, bil je jasna in odkrita spoved napak narodno-napredne stranke in iz njega se je odpiral pogled v svrtilje bodočnost v vsem javnem življenju.

Ni mogoče podati govora dobesedno, toda v glavnih potezah ga hočemo poročati. Prvo točko dnevnega reda je obsegalo poročilo o volitvah v občinski svet, ki se bodo vršile prihodnje dni. Župan Hribar je pojasnil kratko, da se je — najbrž neobvesen — dogovor glede Etbin Kristanove kandidaturo v obč. svet razbil s izjavo tega kandidata na shodu dne 1. aprila, ko je določeno rekli, da boče biti izvoljen samo s socialdemokratskimi glasovi. Narodno-napredni obč. odbor je sklenil razširjenje volilne pravice za obč. odbor s ustanovitvijo četrtega volilnega razreda. Ker pa ta sklep ne more valod nedejavanja deželnega zbora postati pravomoten, hoče narodno-napredna stranka tudi delavstvu vender še le predlagati stopnika in v to svrhu je pošlal zagodilno okrajne stranke na mesto Kristana, knjigovozna-delavca Zirkelbacha kot socialista, stoječega na narodnem stališču. Ta je nato nastopil ter jasno in simpatično razložil svoje stališče.

Glavno in bistveno točko na shodu pa je tvoril kandidati govor župana Ivana Hribarja, kakor smo že začetkoma omenili.

Kandidat je povedal, da deluje v javnosti in na polit. polju od leta 1876. Delo mu je bilo od nekdaj in mu je tudi sedaj edin namen življenja, počitka ne pozna. Nepotrebno je razvijati natančen program, saj me poznate in kar sem, to sem postal le vted svojega dela. Lahko torej izjavim: Program sem jaz sam. Strogo naroden sem, napreden sem, torej narodno-napreden, rekli je kandidat dobesedno ter razvijal misel, da se bo treba v novem parlamentu še boriti, celo odločneje boriti za narodnost in samopravnost naroda. Narodno vprašanje je za Slovence naravnost kraljno vprašanje in to posebno glede na aradištevno vsesok.

V socialnem oziru mu očitajo posebno klerikalci ohašnost in ponos na eni strani, na drugi pa se sami pobija s tem, da trdijo, kako se dobriča in slastika. Že leta 1888 se je kandidat kot načelnik naprednega kluba potegoval za splošno in enako volilno pravico. Sedanja postava ni sicer v resnici enaka volilna pravica, saj se je zgodila posebno Koroščem velika krivica, toda akceptiral jo je kandidat vender, ker sta mu merodajna dva momenta: prinese nam demokratiziranje višjih državnih služb; in vrst neplemenitajkih slojev se lodo jemali uradniki in intenzili se bodo grofje in baroni vsaj deloma. A je važnejše za nas je, da bo dobila država slovensko lice. K poslovanjenju se je storil prvi korak, šlo bo to naprej, čudi pravičnega, slovenskega izraza — sedanja generacija ne dočivi.

Treba je odpmi-či posebno učiteljstva. Podržavljenjo učiteljstva je prava pot k zboljšanju gnotnega položaja učiteljstva, je pa tudi podlaga takojšnjega samsi-anja deželnih financ v vseh kronovinah. Podržavljenjo učiteljstva pa je za Slovence izven Kranjske še posebnega pomena, kajti potek bo imela govoriti država, odzorno državni zbor in ne javnostini deželni šolski sveti. — Iskreno moramo podržavljati to kandidatoro pravičevanje na Štajerskem. Nihoče ne ve, kolikiega pomena je uredničenje te ideje pri nas, ako ne živi sam v naših neprestanih bojih.

Preskrba za starost pri vseh slojih tudi na dešeli potom splošnega zavarovanja bo kandidatorova skrb. On šteje posebno klerikalni stranki v velik greh, da se z voljo vnuemo ne zavzame za to vprašanje, skotavno govori grozne kriminalna statistika najbolje za potrebo odkrbe za starost na kmetih. (Konec prihodajti).

Slovenske novice.

Štajersko.

— Celjakrau obseku "Prosveto" je darovala gospečina Minka Moca, učiteljica v Ljubodol, več lepih knjig. — Daroval je g. stud. Ibr. Rado Knašič 5 lepih knjig. Obema priročno hvalo! — Goslna vest. Suplement na C. kr. drž. gimnaziji v V. okraju na Dunaju je imenovan naš rojak z. kand. prof. Anton Jaz in Podčetrski.

— Iz Vajntka. Gosposda dopisniku iz Dobrne, ki se skvarja v "Slovenskem Gosposdarju" po svoje z vojniškimi razmerami, odgovarjam, da se mi ne zdi vredno spopasti se z njim v kak časnikarski prepir, ker imam koristnejšega dela dovolj.

Ivan Prekorek, visokošolec.

— Iz Vajntka. Pogreb pokojne gospe Apol. Vrečer je prav jasno dokazal, kako priljubljen je bila pokojnica v trgu in celi okolici. Udeležilo se je pogreba nebrojno občinstvo, med njimi vse vojaško slovensko in senško raznimstvo in tržanstvo. Krsto so pokrivali krasni venci od sorodnikov in znancev. Fecvi "Celjakega pravokoga društva" so zapeli pred hišo žalostni in na pokopališču ganljivo žalostinki. Sprevod je vodil g. župnik Vodišek, kateri se je na pokopališču v lepih besedah spominjal pokojnice kot dobre, krščanske matere in žene, kot velike dobrotaice siromakov in — kar je zlasti poudarjal — odočue narodnjakine. Pripomniti je treba, da bi se bilo po naših bližnjim mestno, da bi se udeležilo pogreba tudi šolska mladina slovenske šole, ker je pokojnica veliko storila za šolsko kuhinjo in botičnico slovenske šole.

— Iz volilnega boja. V Trbovljah se vrši v nedeljo dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne pri g. Fortje volilni shod, na katerem se predstavi kandidat g. Roč svojim volilecem. Leti dan ob 9. uri dopoldne je volilni shod s istim namenom v Laškem trgu. — V Velenju se je vršil zadnji nedeljo, 7. t. m. pri g. Škazi volilni shod, na katerem se je predstavil kandidat Km. zv. g. Rohič svojim volilecem. Kakor se nam piše, se je shod po večini izrekel proti njemu. — "Ljudskega tabora" na Blandci se je udeležilo samo okoli 400 oseb. Zastopnika "Narodne stranke" g. dr. Gosaka so nahujskani fantalni napadli, tako da ga je moralo braniti orožništvo.

— Dljelega petelinca. Velikana je ustrelil pretekli toden v Hrastniku g. Ferd. Roč. Žival tehta 4 kg 57 dkg ter zavzema prvenstvo med 1800 petelinca, katere je doslej nagadi praparator deželnega muzeja v Ljubljani g. Scholz. Lovski blagor.

— Iz Trbovljev. V nedeljo, dne 6. t. m. sta se vršila dva volilna shoda. Eden pri Špancu in sicer tajni shod kat. del. društva, drugi pri Kakenbergu javni shod, ki ga je oklical okrajni odbor narodne stranke za Trbovlje in okolico. Javni shod pri Kakenbergu je bil izvrstno obiskan, udeležilo se ga je, kakor smo našli, 220 volilcev vseh slojev. Govorili so za kandidata Roča in proti Henkovici vsi guvorniki in sicer: dr. Ivan Dimnik, uradnik B-zon, paznik Naglav, poslovođa Kotelj, rudar Hostar in kmeta Dmrošek in Kralj.

Glavne točke dr. Dimnikovega govora, ki so se sprejele z velikanskim navdušenjem, podajamo na tem mestu in sicer: 1. Vero je treba ločiti od klerikalizma in ne oboje mešati v en koš. 2. Z doberim prepričanjem na Rokovo smago, vsaj vsak po svoje deluje ob časi volitve pri svojih značih. 3. Škod narodne stranke je jaron, kjer ima pristop in besede vsakdo — in ne enak shoda kat. društva pri zaprtih durih. — Končno je hotelo pri Kakemburu zbrano občinstvo vzporedno demonstracijo pred župniščno, toda pomirilo se je in je poslalo pet zastopnikov v župnišče, kateri so protestirali proti počenjanju kaplana Lovčarja. Župnik jim je odgovoril, naj hodi vsak po svoji poti in tako bodo nastal hrd boj med strankami.

Na tajnem shodu je bilo okoli 40 oseb. Govoril je kaplan Lovčar. Kakor so izjavile pričujoče osebe, je glasovala pri glasovanju ena tretjina navzočih za Roka. Čudni zapiski!

V kratkem bodo se znašli shodi, kjer bodo govorili vsi trije kandidati Roč, Benkovič in Čohal. Radovedni smo na izid.

— Samosmer. Obesil se je pisarniki predstojnik c. kr. okr. sodišča v Konjicah, Martin Krmenec. Za vzrok samosmera se ne ve.

— Učiteljska mesta. Razpisano je na enorazrednici in Sjedah-Vrheh pri Slovenjgradcu def. mesto učitelja in šolskega vođe. Protnje do 4. maja. (II. pl. r.) — Za ptujski politični okraj je razpisano def. ali prov. mesto okr. pomožnega učitelja s plačo po II. pl. razredu in uradnim sedečem v Ptaju. Protnje do 13. maja. — Na dvorazredni, v tretjem plačilnem razredu stoji šoli v Stranich def. mesto nadučitelja. Protnje do 10. maja.

— Štajerljani imajo v nedeljo, dne 14. t. m. svoj shod pri Turščaku v Celju. Vaktarica vabi slasti celjske „kmete“ k temu shodu, na katerem bo govoril Lahnart, urednik „Štajera“ o „namenih in ciljih nemakurtarje“ na Sp. Štajerji.

— Volilni shod v Ptaju v nedeljo, 14. t. m. sklicujejo neodvisni volilci volilnega okraja Ormoč-Ptuj. Dnevni red je: „Kdo bodi naš kmetijski poslanec?“ Pripomnimo, da je postavila „Km. zveza“ v tem okraju svojim kandidatom dvoraznega svetnika dr. Ploja.

— Novosti iz Ptaja. Na mestnih naznanilih dekret je bilo te dni nabito tiskano naznanilo, da predava gimnazijski profesor dr. Raiz v „Nemškem domu“ o grškem tempeln, profesor dr. Schöbinger pa razkazuje podobe. Vstopnica je bila nastavljena za sedmice na 1 kroso, za dijake na 50 vin. Predavanje pa se je vršilo v prid nemškega društva „Südmark“.

To naj vrnemo slovenski profesori in učitelji na znanje! Tudi to je pripomniti, da se vabijo in da imajo pristop k predavanjem in tako namene celo dijaki! Se ve, podporna društva, ki tudi obstoji na gimnaziji, se profesorja Raiz in Schöbinger nista hotela spominjati. Gotovo sta se bala, da bi mogla priti kaka majhna podpora v prid slovenskemu dijaku! Tudi pa podpirati, bil bi greh! Profesori detalne gimnazije rajše izvršijo drugo nalogo.

Zupana Orniga in mestnemu zastopu je bil govor soc. demokrata drs. Schacherla v delnem zboru skrajno neprijeten. Posebno zaradi bodoče volitve v državni zbor. Dr. Schacherl je župana in def. poslance Orniga optovalo v zbornici in v lista „Arbeiterwille“ pozval, naj ga toži, da mu bude on pred porotniki resnico vseh obdolžitov dokazal. Ornig tedaj vse, kaj ima storiti, kje ima iskati zadoščenje! Pa pred porotniki ni niti v Gradcu ne upal!

Ta pripravila shod občinskih volilcev, pred katerimi se boče pravi. Navadna komedija! Zbrali se bodo od občine, kravnice in od „privilegiranih rodbin“ odvisni ljudje, razni uradniki, in hitro bodo skupaj večina za Orniga! Kak sodnik Glas, ali ad. Doležel bo predlagal „zupnico Orniga“ in večina bo sprejela na komando iz straha in drugih enakih nagibov. Občinski sastop je stvar že vse tako napeljal. Zato je sklenil, da župan Ornig nima poroda tožiti. Ko je zadnje soc. dem. kandidat Jodlbauer ta govoril, je celo stvar razpravljal. Bilni so narzvoči mestni odborniki, toda močali so, zastajali so „korajžno“ gospoda in župana Orniga! Heil den charaktervollen (?) Freunden!

— Gorojgrajska organizacija „Narodne stranke“ ustanovi v kratkem podružnico čebelarstva društva za ves okraj, dela za ustanovitev bralnega in izobraževalnega društva pri Sv. Francišku ter za oživljenje bralnega društva v Šmartnem. Po volitvah priredi več posnih kmetijskih shodov, na katerih se bodo razpravljalo o kmetijstvu sploh, zlasti pa o šivinskeji, gospodarstvu, kmetijstvu, čebelarstvu itd. naprošenih je že več strokovnjakov. Ti shodi bodo strogo posni, politika je popolnoma izključena. Izobraževanje ljudstva, bode po burni volilni dobi glavno delo „Narodne stranke“.

— Občinske volitve v Ljutomeru se vrše tako tega meseca. Ostalo bo pri starem. Slovencem ostane 3. razred, dočim bodo v 2. in 1. razredu prodrli z nezamno večino nasprotniki. Združenim Nemcom in nemakurtarjem se sicer prav močno cede silne tudi po tretjem razredu, toda to grozjbe bode prekiso.

— Pri satoru v Ljutomeru smo z veseljem opazovali, da se je večina nabornikov odčila s slovenskimi trakovi. Kakor vsako leto, so se tudi letos postavljali televadci „Marskega Sokola“, kojih so lepo število potrdili.

— „Diljeva lova“ pripravljajo ljutomerski dilantisti; sprizrciti ga bočejo na bunkodni podeljeji.

— Gregorčičeva slavnost v Mariboru. Mariborska „Slovanska čitalnica“ nam je podala s sodelovanjem narodnih društev na bode nedeljo krasno slavnost, vrodno velikega imena Simona Gregorčiča. Malokdaj se nam ponuja prilika za nedeljo krasnih umetniških sliki, kakorine smo imeli na tem večeru. Do zadnjega kotička se je napolnila velika dvorana v „Narodnem domu“, ki je je krasil lep kip, opreje Simona Gregorčiča, ki ga je poslal g. Jernej Bahovec, trgovec v Ljubljani.

Slavnostni govornik dr. Fr. Rosina je na kratko orisal bode, iz katere je izšel Gregorčič, označil je izvrstno pesnikovo življenje in trpljenje. Želeli bi ta krasen govor v tisku, ker tako se najboljše odgovori na čudne izbruhe v „Slov. Gospodarju“ in v „Slovenec“ zoper govornika. Občinstvo v dvorani je očalo gošor celo drugače kakor ta dva lista.

G. Stegnar nas je presenčil s krasno živo sliko, apoteozo. Vai slovenski narodi in stanovi so se klanjali Gregorčiču; narode so predstavljale gospodične v slovenskih narodnih nošah. G. Stegnar je narisal za ta prizor krasno transparentno sliko Gregorčiča. Gd. Stegnarja pa je deklamovala ob prizoru navdušene besede g. dr. A. Medveda in pesnika F. Ks. Meška.

Gd. Osana je že znana izvrstna deklamovalka Gregorčičevih pesmi. Mnogo sme pritakovalci in nismo se varali. Borno ploskanje je prisnavalo veliko umestnost gd. Osane.

V drugem delu slavnosti smo ušivali nenavadno lep koncert. Moški in mešani zbori s velikanskim številom

inzerjenih pevcev so tekmovali med seboj pod vodstvom potrtovalnega gos. J. Zemljica, čegar zasnaga za ta večer se ne morejo nikdar zadosti oceniti. Tudi g. dr. R. Stabeša smo zopet po šolgem odnosa slišali, našega ljubljence. Vrhunec umetniškega koncerta pa se je dosegel z godbenimi točkami kvinteta g. B. Berana, Zemljica, Strajnika, Šerbinika in Medveda, ki je igral dovršeno Mozartove skladbe. J. B. Strajnik je zopet pokazal neizmerno tehniko pri Dvořakovem „Masraku“.

Kraen večer je bil. Upamo, da se poltje za Gregorčičev spomenik velik brebitik.

— Brnjavači urad dobi v kratkem Sv. Lovrenca nad Mariborom.

— Detomor. V Mariboru so našli pri praznenju gromnice v neki hiši na Maljski cesti popolnoma razvito mrtvo možko deto, ki je najbrj ležalo še okoli tedem dni v gromnici. Zaprli so okolo Julijo Ditrik, 30 let stara, katere je v isti hiši v službi. To je sedaj v kratkem času še četrti detomor v Mariboru.

— Vseučilski poštiniški tečaji za učitelje so vrše od 5. do 24. avg. v Gradcu. Še dan predavanj razpisujeta se sedaj graško učiteljsko društvo in pa vseučilška kvartara, ako se jima poltje 25 vin. v znanhah. Isti udeležilci tečaji, ki pristopijo pravčasno „Društva za prirejanje znanstvenih poštiniških tečajev na Dunaju“ plačajo mesto 40 K samo 20 K. Učiteljska društva naj bi vzpodbujala člane k udeležbi v eventualnimi podporami. Radi stanovanj se je treba obrniti do graškega učiteljskega društva (Grazer Lehrerverein).

— Škunaže iz podkovanja se vrše za one kovače, ki se niso udeležili strokovnega tečaja v Gradcu, v drugi polovici meseca junija v delčni podkovanji in šivinskozdružni šoli v Gradcu. Oglaniti se je treba do konca meseca našnjaka pri def. veterinar nadzorniku Ferd. Slowaku (Gradec, Burggring 10). Projaji je treba priložiti dočnu spričevalo in delavsko knjižico, ki izpričuje, da je priglasenec delal že najmanj tri leta kot kovaški pomočnik.

Kranjsko.

— Mestna hranilnica ljubljanske izkazuje v XVII. upravnem letu 1906 za 32.379.908 28 K donarstva prometa (za 2.748.906 79 K več ko leta 1905). Na 90.753 slovnih knjižic je založenih 23.439.367 K prihrankov, posejano pa je na hipoteke 14.744.906 kron 68 v. Čistega dobička izkazuje zaved 17.317 92 K. Rezervni sklad znaša 766.614 18 K, t. j. 3 3/4 %, vseh hranilnih slog.

— Profesor E. Muka v Ljubljani. V terek je obiskal Ljubljano ležiški Srb, prof. Muka, voditelj slovenskega in narodnega življenja svojih rojakov. Njemu v čast se je vršil v hotelu Union zvečer prijateljski sestanek.

— † F. Angeljak Hrhar, znan slovenski skladatelj, je umrl 5. aprila ponoči. Hlehal je že dalje časa na prehladu. Pokojnik ima zelo plodovito življenje za seboj; poleg delovanja kot učitelja glasbe in organist je sliodl 3 latinske mase, 2 requiema in neboj cerkvenih pesmi. Pogreba, ki se je udeležilo veliko ljubljanskega občinstva predvsem „Glasbena Matica“ in vsi glasbeni krogi.

— Kje smo še! „Deželna zveza za tajski promet na Kranjskem“ je priredila 4. t. m. v ljubljanskem Mestnem domu „projekcijski večer“, na katerem je kazal fotograf Rožan iz Litije s skioptikom najlepše kranjske kraje in dr. Marja je predal o razvoju, koristi in pospelevanju: tajskega prometa na Kranjskem. Govoril je zlasti o pomenu

Hobinja in Ljubljane v tajskem prometu. Ljubljana bi lahko postala veliko središče za ta promet, ako bi se priredil grad za tajce; postaviti bi se morala tam restavracija in napraviti elektr. vzpenjača. Od tajcev ima dobiček meso in došela, trgovci, gostilničarji in obrtniki. Značilno za ljubljanske gostilničarje in hotelarje je to, da si noben član zveze za tajski promet. Kje smo še! Predavanje in „projekcijski večer“ sta bila skrajno slabo obiskana.

— Družba sv. Cirila in Metoda. 180. seja je bila 2. aprila t. l. Otvoril jo je podpredsednik gos. notar Ljuka Svetec ob treh popoldnih in naznanil, da ga je obvestil bilni prvonošnik g. monsig. Tomo Zupan o nepreklicnosti svojega odstopa. Odborniki so sklenili isto soglasno zasnopo prenašanja neodvisnemu načelniku. Potem so se razpostavile nekatere točke o slovenskem šolstvu na Štajerskem in Korškem. Ukrepi storjeni na podlagi temeljitih povetov izdatno razširijo predbi delokrog. — Konec seja ob 2 uri.

— Družba sv. Cirila in Metoda ima se mnoga nabiralnika na razpolago. Njihov namen je znan vsemu rodoljubu. Nobena narodna gostilna in kavarna naj bi ne bila brez takega nabiralnika. Razpisuje jih pisarna „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

— Izkaz posredovalnega slovenskega trgovskega društva „Morak“ v Ljubljani. V službo se sprejme: 3 poslovodji, 5 knjigovodjev in korepodstovni, 2 kontoristi, 9 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špicerijske stroke, 2 pomočnika masinfaktorne stroke, 2 pomočnika telegrafarske stroke, 1 pomočnika modne in galanterijske stroke, 1 kontoristinja, 2 prodajalki, 5 učencev.

Službe iščejo: 3 knjigovodji in korepodstovni, 3 kontoristi, 14 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špicerijske stroke, 3 pomočnika masinfaktorne stroke, 2 pomočnika železnikarske stroke, 10 kontoristinj, 3 blagajničarke, 5 prodajalk. Posredovalnica pošlje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce prti mali odškodnini.

Primorsko.

— Iz Treta. Uradniki planarne in elektrarne so stavili vodstva obeh tovarn termin do konca tega tedna, da se jim zboljša plača, za kar so že pogosto prošili, a se jim ni nikoli ustreglo. Ako upravnj sret se dovoli pobotjaka, stegne priti do štrajka.

— Redki jubilej. G. Prosen, kapitan brozparnika „Goddilo“, Ugarsko-Hrvatsko paroplovna družbe je slavil redki jubilej 1000. vožnje med Reko in Kotorem, ne da bi se mu bila našla primerila kaka nesreča. Glavno ravnanjstvo parobrodne družbe mu je častitalo in ga obdarilo.

Gospodarstvo.

Za kuhinjo in dom.

Kakor znano, je vsaki gospodinj v poncu, da prinese kolikor mogoče dobro, okusno kavo na mizo. Zlasti je tako pri nas, in zato je tudi Avstrija s svojo dobro kavo zaslovela po vsem svetu. Morda je torej tem bolj umestno opozoriti na nov način napravjanja, ki se je izkazal za izbornega. Skoro v vsaki družini rabijo danes Kaffee-merjeto Kneippovo slado kavo. Napravila se najbolj tako, da se smelje v prenamljenem loncu, polje v vode in zavre. Potem naj se slada kava še dobro izkuha pet minut; nato je počakati, da se zavrelica nekoliko

Potnikom v Ameriko v predarek!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov
ZWILCHENBART
BASEL (Švica) Centralbahnplatz št. 9

sprejema potnike za linijo čez Paris-Havre po najnižjih cenah; —
voznja na morja le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto.
— Za večjo gotovost, da se potniki vkrcajo, spremlja jih eden uradnikov
do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih.
Kdor hoče potovati, naj se pisмено obrne zanesljivo na nas in sprejel
bode brezplačno najboljša pojavnila. 139 — 3

V najem ali
na račun se
da na novo
zidana eno-
nadstropna

hiša

z gostilno in
prodajalno :
tik nevega
mosta pri
Brežicah na

„Griču“. Poslopje stoji ob velikem smrekovem
gozdu, kjer se lepa sprehajališča. Veliko in kras-
nih stanovanj za letoviščarje. Nepopisno lep raz-
gled na Posavje in planine. Dobra pitna voda,
kurila in termalne kopeli. Prijetni izleti v
v okolico. — Vsa na-
daljna pojavnila daje Posojilnica v Brežicah.

Na debelo in drobno!

Na debelo in drobno!

IVAN RAVNIKAR, Groska cesta v Celju,

Ispercijski trgovci, znanja, da je manovo vpeljal v svoje trgovine razno-
vrstne najkvalitetnejše barve vsake vrste, sive in sive, bravn, take in
barve za solne tla, čepile in vse silikonske potrebščine.

Priloga tudi mineralne vode, vsake vrste, sir in ograta solane.
Za spomin ima v zalogi razno vrste in poljske sennaje, protokane od
s. kr. kmetijske družbe. Za kufirstvo jani. 139 10-5

Stalna cena!

Vedno potrebščina!

Patentirano, name ob sebi dolajoče

Škropilnice „Syphonia“

za vinograde in hmeljnike
za zatiranje sadnih škodljivcev
proti bolezi za perje, za odpravo pridelavca in druge vrste list.

Same ob sebi delujejo, nosljive in prevozljive brizgalnice

za 10, 15, 60 in 100 litrov tekočine, s pripravo za mešanje na
petrolej ali brez nje. Zahtevajte podobo in opis, katere Vam pošlje

Ph. Mayfarth & Co.

izvirne stroje, specialna tronica vinskih stiskalnic in strojev za
iskoriščenje sadja. Odlikovana z nad 500 zlatimi in srebrnimi medaljami.
DUNAJ, II./L. Tabornstrasse št. 71.

Metodni inštrumenti vsaki zadesaj. 139 15-4 Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Svoji k svojim!

Edina narodna kmetijsko-
obrtna Spodnjem Štajerskem.

(17) 15-7

Ivan Rebek, Celje

se priporoča za napravo vsakovrstnih del, ka-
kor želazne ograje, olobe in različna konstruk-
cijska dela. Ima tudi v zalogi najrazno-
vrstnejša štedilna ognjišča. Ognjišča so
postavni meri se hitro in točno izvršujejo,
za ista prevzame tudi zidarska dela ter
odgovornost glede dobro izvršbe.

Izdeluje tehtnice vseh vrst, tudi prenosne tehtnice (Büchsen-
wagen) ter prevzame tudi popravila istih.

Dalje napeljuje vodovode
bodni in steklene, vodjo-
ke ali hidrošiftni vrti.

Svoji k svojim!

Novosti katere se sploh v sedanjem času dobijo v ženskem in moškem blagu

Usojam si svojim odjemalcem naznaniti, da sem si nabavil
čudovite leposti v

volnenem in svilnenem blagu

kakor apartne novosti v

angleškem in francoskem suknu za cele obleke.

Zahtevajte vzorce.

Celje a Karol Vanič, Narodni dom v Celje

Celje Kalodvorska ul. 5 **JOSIP HOČEVAR** **Celje**
Kalodvorska ul. 5

priporoča svojo veliko zalogo zgotovljenih oblek za gospode
in dečke. — Pristno **angleško blago** je v največji izberi vedno
v zalogi. — Obleke po meri se hitro in **po najnovejših vzorcih**
izvršujejo. — Priznano solidno delo in zmerne cene.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: **Goranjgrad, Sevnica, Ščitanj, Šmarje pri Jelšah, Vransko** za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog **4.800.000 K.**

Hranilnica posluje s strankami vsak **torok in petek** dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt **vsak dan** ob navadnih uradnih urah. **Hranilne vloge** obrestuje **po 4 odstotke** in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica **rentni davek sama** in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe iste popolnoma **nad 4 odstotke obresti.**

Imajo pa od dne 1. januarja leta 1905 na zemljiško varnost **po 4 tri četrti odstotkov**, obdnjam in korporacijam navedenih petih okrajev **po 4 in pol odstotkov obresti.**

13 52-15

== Najprimernejša darila za podarje, teras št. 50 ==

Singerjevi šivalni stroji

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

za domsko
porabo in
obrtne vrste
vsake vrste.

x
Velika
trpežnost in
vzorna
konstrukcija
uspešbajajo

stroje do najvišje kakovosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni poskusi v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vožnje

Singerjevi šivalni stroji so na največjih
evropskih razstavah odlikovani s največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica št. 8. 11 52-15

Ta teden

velika prodaja ostanov vsaki meri po čudovite strah
ostanov. Nider se more osebno priti podljam po post.

10 m. večanskih kambrikastih ostanov
od 1-5 m. dolgesti

dobro vrste K 4'-
boljše vrste K 4'50
zelo dobre vrste 5'00

20 m. večanskih kambrikastih ostanov
od 2-5 m. dolgesti

dobro vrste K 7'00
boljše vrste K 9'50
zelo dobre vrste K 11'-

Podljam se po postnem posetja čez K 20 postajno pravo.
Trpevka hla parafiktoraga in večanski blaga za drube in drube.

R. Stermecki, v hiši olovenoko
posojilnice

14 52-15

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica ura-
duje vsak dan od
9. do 12. ure do-
poldne razun ne-
delje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
ki je bila leta 1881 z ne-
omejeno zavozo ustanovljena,
šteje sedaj nad **4000** za-
družnikov, kateri imajo vsega
nad **22.000 K** vplačanih
deležev ter ima sedaj nad
6 1/2 milijona kron hranilnih
vlog in nad

330.000 kron
rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od
vsakega, ako tudi ni član
zadruga ter jih obravnaje po
4 1/2%, posojilnica plačuje
rentni davek
sama, ne da bi ga odtegnila
vlagateljem. Posojila daje na
osebni ali hipotekarni kredit
proti 5 1/2% in 5% obre-
stovanju. 14 52-15